

Tide Bus Danmark A/S

Egegårdsvej 20
5260 Odense S
CVR-nr. 31347963

Årsrapport 2016

Godkendt på selskabets generalforsamling, den 26.04.2017

Dirigent

Navn: Roger Rong Harkestad

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
Virksomhedsoplysninger	1
Ledelsespåtegning	2
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	3
Ledelsesberetning	6
Koncernens resultatopgørelse for 2016	9
Koncernens balance pr. 31.12.2016	10
Koncernens egenkapitalopgørelse for 2016	12
Koncernens pengestrømsopgørelse for 2016	13
Koncernens noter	14
Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2016	20
Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2016	21
Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2016	23
Modervirksomhedens noter	24
Anvendt regnskabspraksis	30

Virksomhedsoplysninger

Virksomhed

Tide Bus Danmark A/S
Egegårdsvej 20
5260 Odense S

CVR-nr.: 31347963
Hjemsted: Odense Kommune
Regnskabsår: 01.01.2016 - 31.12.2016

Bestyrelse

Roger Rong Harkestad, formand
Stein Arnfinn Jakobsen, næstformand
Eirik Strat Sandnes
Janicke Stople
Lisbeth Nielsen, medarbejderrepræsentant
Tine Kidmose Frederiksen, medarbejderrepræsentant

Direktion

Steen Rügge, direktør

Bank

Nordea Bank A/S
Vestre Stationsvej 7
5100 Odense C

Advokat

Kielberg Advokater
Hunderupvej 71
5100 Odense C

Revisor

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Tværkajen 5
Postboks 10
5100 Odense C

Ledespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016 for Tide Bus Danmark A/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af virksomhedens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2016 samt af resultatet af virksomhedens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Odense, den 20.03.2017

Direktion

Steen Rügge
direktør

Bestyrelse

Roger Rong Harkestad
formand

Stein Arnfinn Jakobsen
næstformand

Eirik Strat Sandnes

Janicke Stople

Lisbeth Nielsen
medarbejderrepræsentant

Tine Kidmose Frederiksen
medarbejderrepræsentant

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Tide Bus Danmark A/S

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Tide Bus Danmark A/S for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2016 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, fortager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Odense, den 20.03.2017

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr.: 33963556

Anders Flou
statsautoriseret revisor

Gert Rasmussen
statsautoriseret revisor

Ledelsesberetning

	2016 t.kr.	2015 t.kr.	2014 t.kr.	2013 t.kr.	2012 t.kr.
Hoved- og nøgletal					
Hovedtal					
Nettoomsætning	383.934	476.224	520.276	488.401	385.562
Bruttoresultat	252.967	314.820	348.081	309.783	243.197
Driftsresultat	(18.200)	8.767	30.280	16.715	3.228
Resultat af finansielle poster	(3.740)	(4.573)	(8.420)	(8.092)	(7.747)
Årets resultat	(17.046)	3.303	17.406	7.863	(1.509)
Samlede aktiver	434.216	194.363	316.682	373.862	292.008
Investeringer i materielle anlægsaktiver	224.820	516	312	43.747	3.670
Egenkapital ekskl. minoriteter	35.175	52.249	48.931	31.537	(1.447)
Pengestrømme fra driftsaktivitet	(15.077)	22.417	77.586	53.480	23.212
Pengestrømme fra investeringsaktivitet	(228.869)	47.649	9.359	(46.598)	(3.670)
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	189.287	(116.329)	(64.009)	1.203	(10.694)
Nøgletal					
Nettomargin (%)	(4,4)	0,7	3,3	1,6	(0,4)
Egenkapitalens forrentning (%)	(39,0)	6,5	43,3	24,9	143,6
Soliditetsgrad (%)	8,1	26,9	15,5	8,4	(0,5)

Hoved- og nøgletal er defineret og beregnet i overensstemmelse med nedenstående beregningsformler:

Nøgletal	Beregningsformel	Nøgletal udtrykkes
Nettomargin (%)	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$	Virksomhedens driftsmæssige rentabilitet.
Egenkapitalens forrentning (%)	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Gns. egenkapital ekskl. minoriteter}}$	Virksomhedens forrentning af den kapital, som ejerne har investeret i virksomheden.
Soliditetsgrad (%)	$\frac{\text{Egenkapital ekskl. minoriteter} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$	Virksomhedens finansielle styrke.

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Koncernens hovedaktivitet er at drive kollektiv transportvirksomhed ved personbefordring og anden hertil knyttet virksomhed.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Koncernens resultatopgørelse for 2016 udviser et underskud på 17.046 t.kr., og koncernens balance pr. 31. december 2016 udviser en egenkapital på 35.175 t.kr.

Tide Bus Danmark A/S indgår i den norske koncern Tide ASA. Koncernen driver personbefordring, og er blandt de største aktører på dette område i Norden.

Selskabet vidste, at det ville blive krævende år i 2016 da vi i afslutningen af 2015 mistede en stor kontrakt. I anden halvdel af 2016 startede to nye udbud. Ledelsen anser årets resultat som værende ikke tilfredsstillende.

Selskabet har i årets løb afgivet tilbud på nye kontrakter i Sydtrafiks områder.

Selskabet startede i juni kontrakten op af 19 gasbusser i Silkeborg, hvilket er Danmarks pt største kontrakt indenfor gasbusser. I oktober startede selskabet ligeledes en ny kontrakt bestående af 113 regionalbusser på Fyn

Der er i 2016 ikke afleveret nogen kontrakter. Det er dog ikke lykket at genvinde kontrakterne i Sydtrafiks område i Sønderborg, i og omkring Åbenrå og Tønder samt Vejen. Disse vil blive afleveret sommeren 2017

2017 bliver et udfordrende år, og det var derfor med stor tilfredshed at selskabet i starten af marts måned fik af vide, at det havde vundet kontrakterne med kørsel af buskørsel i Middelfart og Kerteminde kommuner med i alt 21 kontraktsbusser til start sommeren 2017.

Usikkerhed vedrørende indregning og måling

Der er ikke forekommet usikkerhed ved indregning og måling i årsrapporten.

Usædvanlige forhold, der har påvirket indregning og måling

Koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt resultatet af koncernens aktiviteter og pengestrømme for 2016 er ikke påvirket af usædvanlige forhold.

Forventet udvikling

Tide koncernen forventer i de kommende år at udvide aktiviteterne.

Der vil således blive givet tilbud på driften af de kollektive personbefordringsopgaver, som vurderes at være inden for Tide koncernens kerneområde.

Selskabet vil i 2017 opleve at mange af de mest krævende kontrakter vil blive afviklet i løbet året og de nye store kontrakter vil bidrage til at selskabet får en væsentlig resultatforbedring i 2017 i forhold til 2016.

Ledelsesberetning

Særlige risici

Drift

Det er ledelsens opfattelse, at der ikke er særlige forretningsmæssige risici. Ændringer i de væsentligste omkostningsniveauer er afdækket ved prisregulering af kørselskontrakter.

Miljømæssige forhold

Virksomhedens primære belastning af det eksterne miljø er i form af brændstofbelastning fra busser.

Virksomheden har i 2016 videreført, hvad der blev igangsat i 2013, forskellige aktiviteter, der skal medvirke til at reducere mængden af forbrugt diesel.

Selskabet er ISO 9001 Kvalitetscertificeret, ISO 14001 Miljøcertificeret og OHSAS 18001 arbejdsmiljøcertificeret.

Selskabet og koncernen har ikke på nuværende tidspunkt etableret politikker for samfundsansvar.

Redegørelse for samfundsansvar

Virksomheden har ingen politikker for samfundsansvar herunder på miljø og klima.

Måltal for det underrepræsenterede køn

Virksomhedens politik i relation til det underrepræsenterede køn er, at vi ansætter medarbejdere alene baseret på kvalifikationer og ikke køn. Tide Bus Danmark A/S har en langsigtet strategi om, at hvert køn skal være repræsenteret i bestyrelsen via de aktionærvalegte bestyrelsesmedlemmer. Dette har således været opfyldt i 2016.

Virksomhedens ansættelser i rapporteringsperioden er sket iht. politikken, ligesom et antal medarbejdere har deltaget i karriereudviklingsforløb.

I forhold til den øvrige ledelsesstab gælder ligeledes at der alene ansættes efter kvalifikationer og ikke køn. Ved udgangen af 2016 var der således ansat 16 mænd og 2 kvinder i ledelsesniveauer i Tide Bus Danmark A/S.

I 2016 blev der således ansat 2 mænd og 1 kvinde ud fra de ovenfor anførte kriterier.

Begivenheder efter balancedagen

Der er fra hovedaktionærens side valgt at styrke kapitalberedskabet i Tide Bus Danmark A/S og der er derfor gennemført en kapitalforhøjelse i februar 2017 på 8.270 t.kr. ved kontant indskydelse af likviditet.

Herudover er der ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

Koncernens resultatopgørelse for 2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Nettoomsætning	2	383.934	476.224
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer		(74.821)	(101.003)
Andre eksterne omkostninger	3	(56.146)	(60.401)
Bruttoresultat		252.967	314.820
Personaleomkostninger	4	(234.875)	(264.070)
Af- og nedskrivninger	5	(36.292)	(41.983)
Driftsresultat		(18.200)	8.767
Andre finansielle indtægter	6	7	645
Andre finansielle omkostninger	7	(3.747)	(5.218)
Resultat før skat		(21.940)	4.194
Skat af årets resultat	8	4.894	(891)
Årets resultat	9	(17.046)	3.303

Koncernens balance pr. 31.12.2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Erhvervede lignende rettigheder		3.916	0
Goodwill		751	1.252
Immaterielle anlægsaktiver	10	4.667	1.252
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		338.071	148.833
Indretning af lejede lokaler		39	115
Materielle anlægsaktiver	11	338.110	148.948
Anlægsaktiver		342.777	150.200
Råvarer og hjælpematerialer		7.683	4.836
Fremstillede varer og handelsvarer		0	1.460
Aktiver bestemt for salg		0	1.449
Varebeholdninger		7.683	7.745
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		3.615	10.695
Udskudt skat	12	2.927	2.985
Andre tilgodehavender		60.015	9.482
Tilgodehavende selskabsskat		0	381
Periodeafgrænsningsposter	13	2.627	2.896
Tilgodehavender		69.184	26.439
Likvide beholdninger		14.572	9.979
Omsætningsaktiver		91.439	44.163
Aktiver		434.216	194.363

Koncernens balance pr. 31.12.2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Virksomhedskapital		1.500	1.500
Overført overskud eller underskud		33.675	50.749
Egenkapital		35.175	52.249
Udskudt skat	12	0	5.012
Hensatte forpligtelser		0	5.012
Bankgæld		207.216	23.750
Finansielle leasingforpligtelser		19.737	24.185
Gæld til kreditinstitutter i øvrigt		12.112	14.872
Anden gæld		2.548	5.095
Langfristede gældsforpligtelser	14	241.613	67.902
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	14	46.728	28.384
Bankgæld		59.252	2.768
Leverandører af varer og tjenesteydelser		14.132	6.525
Gæld til tilknyttede virksomheder		1.079	24
Anden gæld	15	36.237	31.499
Kortfristede gældsforpligtelser		157.428	69.200
Gældsforpligtelser		399.041	137.102
Passiver		434.216	194.363
Begivenheder efter balancedagen	1		
Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser	17		
Eventualforpligtelser	18		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	19		
Koncernforhold	20		
Dattervirksomheder	21		

Koncernens egenkapitaloppgørelse for 2016

	Virksomheds- kapital t.kr.	Overført overskud eller underskud t.kr.	I alt t.kr.
Egenkapital primo	1.500	50.749	52.249
Valutakursreguleringer	0	(28)	(28)
Årets resultat	0	(17.046)	(17.046)
Egenkapital ultimo	1.500	33.675	35.175

Koncernens pengestrømsopgørelse for 2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Driftsresultat		(18.200)	8.767
Af- og nedskrivninger		36.292	41.907
Ændringer i arbejdskapital	16	(29.722)	(23.541)
Pengestrømme vedrørende primær drift		(11.630)	27.133
Modtagne finansielle indtægter		14	336
Betalte finansielle omkostninger		(3.461)	(4.909)
Refunderet/(betalt) selskabsskat		0	(143)
Pengestrømme vedrørende drift		(15.077)	22.417
Køb mv. af immaterielle anlægsaktiver		(4.086)	0
Køb mv. af materielle anlægsaktiver		(224.820)	(516)
Salg af materielle anlægsaktiver		37	48.165
Pengestrømme vedrørende investeringer		(228.869)	47.649
Optagelse af lån		205.281	0
Afdrag på lån mv.		(15.994)	(116.329)
Pengestrømme vedrørende finansiering		189.287	(116.329)
Ændring i likvider		(54.659)	(46.263)
Likvider primo		9.979	56.227
Valutakursreguleringer af likvider		0	15
Likvider ultimo		(44.680)	9.979
Likvider ultimo sammensætter sig af:			
Likvide beholdninger		14.572	9.979
Kortfristet gæld til banker		(59.252)	0
Likvider ultimo		(44.680)	9.979

Koncernens noter

1. Begivenheder efter balancedagen

Der er fra hovedaktionærens side valgt at styrke kapitalberedskabet i Tide Bus Danmark A/S og der er derfor gennemført en kapitalforhøjelse i februar 2017 på 8.270 t.kr. ved kontant indskydelse af likviditet.

Herudover er der ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

2. Nettoomsætning

Tide Bus Danmark A/S koncernen angiver ikke segmentoplysninger, da det er virksomhedens vurdering, at sådanne oplysninger konkurrencemæssigt kan volde betydelig skade for virksomheden

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
3. Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor		
Lovpligtig revision	192	192
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	25	0
Skatterådgivning	120	120
Andre ydelser	65	65
	402	377
	2016 t.kr.	2015 t.kr.
4. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	207.879	233.706
Pensioner	16.555	18.977
Andre omkostninger til social sikring	9.329	10.285
Andre personaleomkostninger	1.112	1.102
	234.875	264.070
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	614	708
	Ledelses- vederlag 2016 t.kr.	Ledelses- vederlag 2015 t.kr.
Samlet for ledelseskategorier	1.771	1.926
	1.771	1.926

Koncernens noter

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
5. Af- og nedskrivninger		
Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver	671	500
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver	35.459	43.682
Tab og gevinst ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver	162	(2.199)
	36.292	41.983
6. Andre finansielle indtægter		
Valutakursreguleringer	0	645
Øvrige finansielle indtægter	7	0
	7	645
7. Andre finansielle omkostninger		
Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder	0	547
Renteomkostninger i øvrigt	742	12
Valutakursreguleringer	178	587
Øvrige finansielle omkostninger	2.827	4.072
	3.747	5.218
8. Skat af årets resultat		
Aktuel skat	0	4.265
Ændring af udskudt skat	(4.954)	(2.968)
Regulering vedrørende tidligere år	60	(406)
	(4.894)	891
9. Forslag til resultatdisponering		
Overført resultat	(17.046)	3.303
	(17.046)	3.303

Koncernens noter

	Erhvervede lignende rettigheder t.kr.	Goodwill t.kr.
10. Immaterielle anlægsaktiver		
Kostpris primo	0	2.502
Tilgange	4.086	0
Kostpris ultimo	4.086	2.502
Af- og nedskrivninger primo	0	(1.250)
Årets afskrivninger	(170)	(501)
Af- og nedskrivninger ultimo	(170)	(1.751)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	3.916	751
	Andre anlæg, drifts- materiel og inventar t.kr.	Indretning af lejede lokaler t.kr.
11. Materielle anlægsaktiver		
Kostpris primo	402.598	382
Tilgange	224.820	0
Afgange	(3.453)	0
Kostpris ultimo	623.965	382
Af- og nedskrivninger primo	(253.765)	(267)
Valutakursreguleringer	(62)	0
Årets afskrivninger	(35.383)	(76)
Tilbageførsel ved afgang	3.316	0
Af- og nedskrivninger ultimo	(285.894)	(343)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	338.071	39
Ikke ejede aktiver	25.078	-

Koncernens noter

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
12. Udskudt skat		
Materielle anlægsaktiver	(3.384)	(5.576)
Gældsforpligtelser	10	12
Fremførbare skattemæssige underskud	6.301	3.537
	2.927	(2.027)

Bevægelser i året

Primo	(2.027)
Indregnet i resultatopgørelsen	4.954
Ultimo	2.927

Indregnet i balancen:

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
Indregnet som aktiv	2.927	2.985
Indregnet som forpligtelse	0	(5.012)
	2.927	(2.027)

Ikke indregnet udskudte skatteaktiver vedrørende fremførbare underskud udgør pr. 31.12.2016 3.080 t.kr., 3.080 t.kr. pr. 31.12.2015.

13. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter udgøres af forudbetalte omkostninger vedrørende leasing, forsikringer, løn mv.

	Forfald inden for 12 måneder 2016 t.kr.	Forfald inden for 12 måneder 2015 t.kr.	Forfald efter 12 måneder 2016 t.kr.	Restgæld efter 5 år t.kr.
14. Langfristede gældsforpligtelser				
Bankgæld	37.026	21.550	207.216	114.762
Finansielle leasingforpligtelser	4.448	4.007	19.737	0
Gæld til kreditinstitutter i øvrigt	2.707	2.630	12.112	0
Anden gæld	2.547	197	2.548	0
	46.728	28.384	241.613	114.762

Koncernens noter

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
15. Anden gæld		
Moms og afgifter	5.295	5.597
Skyldig løn, A-skat, sociale bidrag m.m.	6.635	5.117
Feriepengeforpligtelser	14.931	15.497
Andre skyldige omkostninger	9.376	5.288
	36.237	31.499

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
16. Ændring i arbejdskapital		
Ændring i varebeholdninger	62	1.195
Ændring i tilgodehavender	(43.184)	(11.077)
Ændring i leverandørgæld mv.	13.400	(13.659)
	(29.722)	(23.541)

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
17. Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser		
Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter med tredjemand frem til udløb	30.194	12.671

Udløb er i ovenstående defineret som kortest mulig opsigelsesvarsel.

18. Eventualforpligtelser

Der er stillet garanti for 37.606 t.kr. overfor kontraktsparter for eventuel misligholdelse.

Koncernens noter

19. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Til sikkerhed for bankgæld er deponeret ejerpantebreve nom. 199.238 t.kr. i andre anlæg, driftsmateriel og inventar.

Den regnskabsmæssige værdi af pantsatte andre anlæg, driftsmateriel og inventar udgør 224.306 kr.

Til sikkerhed for gæld til kreditinstitutter i øvrigt er deponeret ejerpantebreve nom. 23.356 t.kr. i andre anlæg, driftsmateriel og inventar.

Den regnskabsmæssige værdi af pantsatte andre anlæg, driftsmateriel og inventar udgør 14.405 kr.

Andre anlæg mv. er finansieret ved finansiel leasing. Den regnskabsmæssige værdi af finansielt leasede aktiver udgør 25.078 kr.

20. Koncernforhold

Navn og hjemsted for modervirksomheden, der udarbejder koncernregnskab for den største koncern:
Folke Hermansen AS, Stavanger, Norge

Navn og hjemsted for modervirksomheden, der udarbejder koncernregnskab for den mindste koncern:
Tide ASA, Bergen, Norge

De udenlandske koncernregnskaber kan rekvireres på hjemmesiderne www.tide.no.

	<u>Hjemsted</u>	<u>Rets- form</u>	<u>Ejer- andel %</u>
21. Dattervirk- somheder			
Rutebilselskabet Haderslev A/S	Haderslev	A/S	100,0
RH Leasing IV ApS 1)	Haderslev	ApS	100,0
Tide Leasing 2009 ApS	Odense	ApS	100,0
Tide Leasing 2013 ApS	Odense	ApS	100,0
Tide Leasing 2016 ApS	Odense	ApS	100,0
Tide Bus GmbH	Flensburg	GmbH	100,0
RH Transport Leasing GmbH	Flensburg	GmbH	100,0

1) Ejet via Rutebilselskabet Haderslev A/S

Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Nettoomsætning	2	261.556	348.042
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer		(68.841)	(108.050)
Andre eksterne omkostninger		(44.341)	(43.037)
Bruttoresultat		148.374	196.955
Personaleomkostninger	3	(169.057)	(194.723)
Af- og nedskrivninger	4	(8.193)	(8.541)
Driftsresultat		(28.876)	(6.309)
Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder		5.511	6.938
Andre finansielle indtægter	5	2.251	5.537
Andre finansielle omkostninger	6	(2.589)	(4.050)
Resultat før skat		(23.703)	2.116
Skat af årets resultat	7	6.657	1.187
Årets resultat	8	(17.046)	3.303

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Erhvervede lignende rettigheder		3.916	0
Immaterielle anlægsaktiver	9	3.916	0
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		29.980	32.842
Materielle anlægsaktiver	10	29.980	32.842
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder		42.073	38.316
Finansielle anlægsaktiver	11	42.073	38.316
Anlægsaktiver		75.969	71.158
Råvarer og hjælpematerialer		5.855	645
Varebeholdninger		5.855	645
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		1.412	1.222
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		58.731	98.844
Udskudt skat	12	10.124	5.748
Andre tilgodehavender		22.820	8.172
Periodeafgrænsningsposter	13	2.103	2.265
Tilgodehavender		95.190	116.251
Likvide beholdninger		8.766	3.604
Omsætningsaktiver		109.811	120.500
Aktiver		185.780	191.658

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Virksomhedskapital	14	1.500	1.500
Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode		31.169	27.436
Overført overskud eller underskud		2.506	23.315
Egenkapital		35.175	52.251
Hensættelser vedrørende tilknyttede virksomheder	15	439	366
Hensatte forpligtelser		439	366
Bankgæld		10.200	23.750
Finansielle leasingforpligtelser		19.737	24.185
Langfristede gældsforpligtelser	16	29.937	47.935
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	16	17.998	25.557
Bankgæld		59.252	0
Leverandører af varer og tjenesteydelser		6.668	2.849
Gæld til tilknyttede virksomheder		8.182	41.099
Anden gæld	17	28.129	21.601
Kortfristede gældsforpligtelser		120.229	91.106
Gældsforpligtelser		150.166	139.041
Passiver		185.780	191.658
Begivenheder efter balancedagen	1		
Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser	18		
Eventualforpligtelser	19		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	20		
Nærtstående parter med bestemmende indflydelse	21		

Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2016

	Virksomheds- kapital t.kr.	Reserve for netto- opskrivning efter indre værdi- metode t.kr.	Overført overskud eller underskud t.kr.	I alt t.kr.
Egenkapital primo	1.500	27.436	23.315	52.251
Valutakursreguleringer	0	0	(30)	(30)
Årets resultat	0	3.733	(20.779)	(17.046)
Egenkapital ultimo	1.500	31.169	2.506	35.175

Modervirksomhedens noter

1. Begivenheder efter balancedagen

Der er fra hovedaktionærens side valgt at styrke kapitalberedskabet i Tide Bus Danmark A/S og der er derfor gennemført en kapitalforhøjelse i februar 2017 på 8.270 t.kr. ved kontant indskydelse af likviditet.

Herudover er der ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

2. Nettoomsætning

Tide Bus Danmark A/S angiver ikke segmentoplysninger, da det er virksomhedens vurdering, at sådanne oplysninger konkurrencemæssigt kan volde betydelig skade for virksomheden.

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
3. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	148.558	171.094
Pensioner	11.889	13.933
Andre omkostninger til social sikring	8.084	9.062
Andre personaleomkostninger	526	634
	169.057	194.723
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	439	516
	Ledelses- vederlag 2016 t.kr.	Ledelses- vederlag 2015 t.kr.
Samlet for ledelseskategorier	1.771	1.926
	1.771	1.926
	2016 t.kr.	2015 t.kr.
4. Af- og nedskrivninger		
Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver	170	0
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver	7.901	8.904
Tab og gevinst ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver	122	(363)
	8.193	8.541

Modervirksomhedens noter

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
5. Andre finansielle indtægter		
Finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder	2.251	5.230
Valutakursreguleringer	0	307
	2.251	5.537
6. Andre finansielle omkostninger		
Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder	425	1.077
Renteomkostninger i øvrigt	4	2
Valutakursreguleringer	86	207
Øvrige finansielle omkostninger	2.074	2.764
	2.589	4.050
7. Skat af årets resultat		
Aktuel skat	0	(133)
Ændring af udskudt skat	(4.376)	(1.054)
Regulering vedrørende tidligere år	(259)	0
Refusion i sambeskatning	(2.022)	0
	(6.657)	(1.187)
8. Forslag til resultatdisponering		
Overført til reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	3.733	(263)
Overført resultat	(20.779)	3.566
	(17.046)	3.303
9. Immaterielle anlægsaktiver		Erhvervede lignende rettigheder t.kr.
Tilgange		4.086
Kostpris ultimo		4.086
Årets afskrivninger		(170)
Af- og nedskrivninger ultimo		(170)
Regnskabsmæssig værdi ultimo		3.916

Modervirksomhedens noter

	Andre anlæg, drifts- materiel og inventar t.kr.
10. Materielle anlægsaktiver	
Kostpris primo	98.781
Tilgang ved virksomhedskøb o.l.	6.065
Tilgange	4.980
Kostpris ultimo	109.826
Af- og nedskrivninger primo	(65.939)
Overførsler	(6.006)
Årets afskrivninger	(7.901)
Af- og nedskrivninger ultimo	(79.846)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	29.980
Ikke ejede aktiver	25.078
	Kapital- andele i tilknyttede virk- somheder t.kr.
11. Finansielle anlægsaktiver	
Kostpris primo	10.881
Valutakursreguleringer	(2)
Tilgange	150
Afgange	(125)
Kostpris ultimo	10.904
Opskrivninger primo	27.435
Valutakursreguleringer	(41)
Afskrivninger på goodwill	(500)
Andel af årets resultat	6.024
Kapitalandele med negativ indre værdi nedskrevet over tilgodehavender	73
Kapitalandele med negativ indre værdi overført til hensatte forpligtigelser	644
Tilbageførsel ved afgang	(2.466)
Opskrivninger ultimo	31.169
Regnskabsmæssig værdi ultimo	42.073
Indregnet koncerngoodwill med regnskabsmæssig værdi på 751 t.kr.	

Modervirksomhedens noter

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
12. Udskudt skat		
Immaterielle anlægsaktiver	712	(609)
Gældsforpligtelser	9.412	6.357
	10.124	5.748

Bevægelser i året

Primo	5.748
Indregnet i resultatopgørelsen	4.376
Ultimo	10.124

Indregnet i balancen:

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
Indregnet som aktiv	10.124	5.748
Indregnet som forpligtelse	0	0
	10.124	5.748

Ikke indregnet udskudte skatteaktiver vedrørende fremførbare underskud udgør pr. 31.12.2016 3.080 t.kr., 3.080 t.kr. pr. 31.12.2015.

13. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter udgøres af forudbetalte omkostninger vedrørende leasing, forsikringer, løn mv.

	Antal	Pålydende værdi t.kr.	Nominal værdi t.kr.
14. Virksomhedskapital			
Ordinære aktier	15.000	100	1.500
	15.000		1.500

15. Hensættelser vedrørende tilknyttede virksomheder

Hensættelser består af forpligtelse til dækning af datterselskabs negative indre værdi.

	Forfald inden for 12 måneder 2016 t.kr.	Forfald inden for 12 måneder 2015 t.kr.	Forfald efter 12 måneder 2016 t.kr.
16. Langfristede gældsforpligtelser			
Bankgæld	13.550	21.550	10.200
Finansielle leasingforpligtelser	4.448	4.007	19.737
	17.998	25.557	29.937

Modervirksomhedens noter

	2016	2015
	t.kr.	t.kr.
17. Anden gæld		
Moms og afgifter	4.349	3.782
Skyldig løn, A-skat, sociale bidrag m.m.	5.172	3.277
Feriepengeforpligtelser	11.388	11.814
Andre skyldige omkostninger	7.220	2.728
	28.129	21.601

	2016	2015
	t.kr.	t.kr.
18. Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser		
Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter med tredjemand frem til udløb	27.685	7.774
Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter med tilknyttede virksomheder frem til udløb	9.673	6.472

Udløb er i ovenstående defineret som kortest mulig opsigelsesvarsel.

19. Eventualforpligtelser

Eventualforpligtelser

Der er stillet garanti for 37.696 t.kr. overfor kontraktsparter for eventuel misligholdelse.

Selskabet er administrationsselskab i en dansk sambeskatning. Selskabet hæfter derfor i henhold til selskabsskattelovens regler herom for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber og ligeledes for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for de sambeskattede selskaber.

Moderselskabet har afgivet støtteerklæringer overfor helejede datterselskaber.

Moderselskabet har overfor bankforbindelse stillet selvskyldnerkaution overfor alt mellemværende med Rutebilselskabet Haderslev A/S og Tide Leasing 2016 ApS.

20. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Andre anlæg mv. er finansieret ved finansiel leasing. Den regnskabsmæssige værdi af finansielt leasede aktiver udgør 25.078 t.kr.

Sikkerhedsstillelser over for dattervirksomheder og tilknyttede virksomheder

Virksomheden har over for virksomhedens bankforbindelse afgivet erklæring om udbyttebegrænsning.

Virksomheden hæfter solidarisk med fællesregistrerede, tilknyttede virksomheder for den samlede momsforpligtelse.

Modervirksomhedens noter

21. Nærtstående parter med bestemmende indflydelse

Tide ASA, Møllendalsveien 1A, 5009 Bergen, Norge ejer alle aktier i virksomheden og har dermed bestemmende indflydelse på dette.

Anvendt regnskabspraksis

Regnskabsklasse

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for store virksomheder i regnskabsklasse C (stor).

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når virksomheden som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden og de virksomheder (dattervirksomheder), som kontrolleres af modervirksomheden. Modervirksomheden anses for at have kontrol, når den direkte eller indirekte ejer mere end 50% af stemmerettighederne eller på anden måde kan udøve eller faktisk udøver bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen direkte eller indirekte besidder mellem 20% og 50% af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

Konsolideringsprincipper

Koncernregnskabet udarbejdes på grundlag af regnskaber for modervirksomheden og dens dattervirksomheder. Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, interne mellemværender og udbytter samt fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100%. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af resultatet og nettoaktiverne præsenteres som særskilte poster i henholdsvis resultatopgørelsen og balancen.

Anvendt regnskabspraksis

Kapitalandele i dattervirksomheder udlignes med den forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes nettoaktiver på overtagelsestidspunktet opgjort til dagsværdi.

Virksomhedssammenslutninger

Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra henholdsvis overtagelsestidspunktet og stiftelsestidspunktet. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes i den konsoliderede resultatopgørelse frem til henholdsvis afståelsestidspunktet og afviklingstidspunktet.

Ved køb af nye virksomheder anvendes overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders identificerbare aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Der hensættes til dækning af omkostninger ved besluttede og offentliggjorte omstruktureringer i den erhvervede virksomhed i forbindelse med overtagelsen. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostprisen for den erhvervede kapitalandel og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser indregnes under immaterielle anlægsaktiver og afskrives systematisk over resultatopgørelsen efter en individuel vurdering af brugstiden, dog maksimalt 20 år. Negative forskelsbeløb (negativ goodwill), der modsvarer en forventet ugunstig udvikling i de pågældende virksomheder, indregnes i balancen som en særskilt periodeafgrænsningspost og indregnes i resultatopgørelsen, i takt med at den ugunstige udvikling realiseres.

Fortjeneste eller tab ved afhændelse af kapitalandele

Fortjeneste eller tab ved afhændelse eller afvikling af dattervirksomheder opgøres som forskellen mellem salgssummen eller afviklingssummen og den regnskabsmæssige værdi af nettoaktiverne på henholdsvis afhændelses- og afviklingstidspunktet, inklusive ikke afskrevet goodwill samt forventede omkostninger til salg eller afvikling.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehaver, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på henholdsvis betalingsdagen og balancedagen, indregnes i resultatopgørelsen som finansielle poster. Materielle og immaterielle anlægsaktiver, varebeholdninger og andre ikke-monetære aktiver, der er købt i fremmed valuta, omregnes til historiske kurser.

Resultatopgørelse

Nettoomsætning

Nettoomsætning ved salg af tjenesteydelser indregnes i resultatopgørelsen når levering til køber har fundet sted. Nettoomsætning indregnes eksklusive moms, afgifter og rabatter i forbindelse med salget og måles til salgsværdien af det fastsatte vederlag.

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer omfatter regnskabsårets forbrug af råvarer og hjælpematerialer efter regulering for forskydning i beholdninger af disse varer mv. fra primo til ultimo. I posten indgår eventuelt svind og sædvanlige nedskrivninger af de pågældende lagerbeholdninger.

Anvendt regnskabspraksis

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger, der vedrører virksomhedens primære aktiviteter, herunder lokaleomkostninger, kontorholdsomkostninger, salgsfremmende omkostninger mv. I posten indgår endvidere nedskrivninger af tilgodehavender indregnet under omsætningsaktiver.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager såvel som omkostninger til social sikring, pensioner o.l. for virksomhedens medarbejdere.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger af materielle og immaterielle anlægsaktiver består af regnskabsårets af- og nedskrivninger opgjort ud fra henholdsvis de fastsatte restværdier og brugstider for de enkelte aktiver og gennemførte nedskrivningstest og af gevinster og tab ved salg af materielle og immaterielle anlægsaktiver.

Andre finansielle indtægter

Andre finansielle indtægter består af modtagne udbytter o.l. fra andre værdipapirer og kapitalandele, renteindtægter, herunder renteindtægter fra tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder, nettokursgevinster vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle indtægter samt godtgørelser under acontoskatteordningen mv.

Andre finansielle omkostninger

Andre finansielle omkostninger består af renteomkostninger, herunder renteomkostninger fra gæld til tilknyttede virksomheder, nettokurstab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle forpligtelser samt tillæg under acontoskatteordningen mv.

Skat

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Modervirksomheden er sambeskattet med alle danske dattervirksomheder og andre koncernforbundne danske virksomheder. Den aktuelle danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud).

Balance

Goodwill

Goodwill afskrives lineært over den vurderede brugstid, der fastlægges på baggrund af ledelsens erfaringer inden for de enkelte forretningsområder. Afskrivningsperioden udgør 5 år.

Goodwill nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Immaterielle rettigheder mv.

Immaterielle rettigheder mv. omfatter erhvervede lignende rettigheder i form af kontraktsrettigheder.

Anvendt regnskabspraksis

Erhvervede immaterielle rettigheder måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Erhvervede lignende rettigheder afskrives over aftaleperioden, dog maksimalt 10 år.

Immaterielle rettigheder mv. nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen og omkostninger til klar-
gøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	1-12 år
Indretning af lejede lokaler	5 år

For indretning af lejede lokaler og aktiver omfattet af finansielle leasingaftaler udgør afskrivningsperioden maksimalt aftaleperioden.

Materielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles i modervirksomheden efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med tillæg eller fradrag af henholdsvis uafskrevet positiv og negativ goodwill og med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne fortjenester og tab.

Tilknyttede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi måles til 0 kr., og et eventuelt tilgodehavende hos disse virksomheder nedskrives med moderselskabets andel af den negative indre værdi, hvis det vurderes uerholdeligt. Hvis den regnskabsmæssige negative indre værdi overstiger tilgodehavendet, indregnes det resterende beløb under hensatte forpligtelser, hvis modervirksomheden har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække den pågældende virksomheds forpligtelser.

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Goodwill opgøres som forskellen mellem kostprisen for kapitalandelene og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser. Goodwill afskrives over den forventede brugstid, som er 5 år.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Anvendt regnskabspraksis

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris, opgjort efter FIFO-metoden, eller nettorealisationsværdi, hvor denne er lavere.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen med tillæg af hjemtagelsesomkostninger. Kostprisen for fremstillede varer og varer under fremstilling omfatter omkostninger til råvarer, hjælpematerialer og direkte løn.

Nettorealisationsværdi for varebeholdninger opgøres som forventet salgspris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der skal afholdes for at effektuere salget.

Aktiver bestemt for salg

Aktiver bestemt for består af tidligere anlægsaktiver sat til salg.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Udskudt skat

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser, hvor den skattemæssige værdi af aktiverne opgøres med udgangspunkt i den planlagte anvendelse af det enkelte aktiv.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede, skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, aktivet forventes at kunne realiseres til, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoskatteaktiver.

Tilgodehavende og skyldig selskabsskat

Aktuelle skatteforpligtelser eller tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for betalt acontoskat.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindeståender.

Leasingforpligtelser

Leasingforpligtelser vedrørende finansielt leasede aktiver indregnes i balancen som gældsforpligtelser og måles på tidspunktet for indgåelse af kontrakten til nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse. Efter første indregning måles leasingforpligtelserne til amortiseret kostpris. Forskellen mellem nutidsværdien og den nominelle værdi af leasingydelse indregnes i resultatopgørelsen over kontrakternes løbetid som en finansiell omkostning.

Anvendt regnskabspraksis

Operationelle leasingaftaler

Leasingydelser vedrørende operationelle leasing-aftaler indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasing-perioden.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt likviderne ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme vedrørende driftsaktiviteter præsenteres efter den indirekte metode og opgøres som driftsresultatet reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af virksomheder, aktiviteter og finansielle anlægsaktiver samt køb, udvikling, forbedring og salg mv. af immaterielle og materielle anlægsaktiver, herunder anskaffelse af finansielt leasede aktiver.

Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af virksomhedskapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån, indgåelse af finansielle leasingaftaler, afdrag på rentebærende gæld, køb af egne aktier og betaling af udbytte.

Likvider omfatter likvide beholdninger fratrukket kortfristet bankgæld i form af driftskredit.